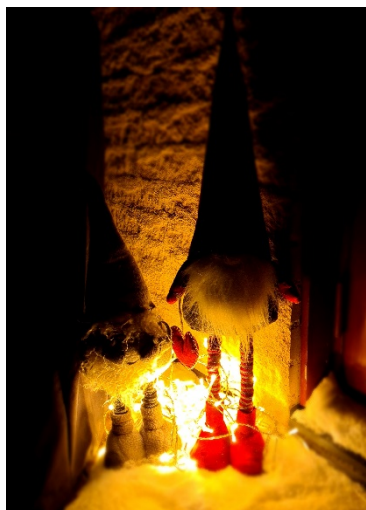

Nyhetsbrev nummer 2, 2021

Det lackar mot jul och en välförtjänt ledighet för oss alla. Jag talar väl inte endast för CARER och LiU när jag konstaterar att vi i oktober började gå tillbaka till något slags normalläge men att det inte fortsatte. Vi har dock fortsatt på inslagen väg och blandat forskning och praktik – genom hybridlösningar och ibland genom fysiska möten. Vi hoppas att 2022 ska ge alltmer av det senare.

Så verksamhet och våra projekt har rullat på och omfattar alltifrån ICT stöden för civila insatspersoner och nästa steg mot dynamisk resurshandling, till multipla naturhändelser, till testbäddar, till efterforskning och profilering till utbildning av lekmän för att stoppa blödning. Extra roligt är att vi har flera doktorander som blivit färdiga eller snart är, och fler på ingång. Läs mer om detta nedan.

Två CARER/Framtidens skadeplatsrapporter har publicerats och läs inte minst ”Tillbaka till Framtidens Skadeplats” som bygger helt på den kunskap som framkom under förra avtalsperioden och pekar mot framtiden. Och boka redan nu in Framtidens Skadeplats den 27 april, på KMC i Linköping, då vi äntligen får möjlighet att ge människor tillfälle att träffas igen.

Nu önskar vi er en riktigt God Jul och Gott Nytt år!

Sofie Pilemalm, Föreståndare CARER, Professor Informatik LiU, Professor Informationssystem, University of Agder

Disputation

Fredagen den 18:e februari försvarar Niki Matinrad sin doktorsavhandling ”*Models for Dispatch of Volunteers in Daily Emergency Response*” som bygger på utlarmningsmodeller för frivilliga förstainsatspersoner.

Framläggningen äger rum på Campus Norrköping med start kl.13:15 men möjlighet till digitalt deltagande kommer att finnas. Vid intresse kontakta [Madeleine Nyberg](mailto:Madeleine.Nyberg@liu.se)

Save the date: kommande konferenser

Nätverkskonferens med NEFP

År 2022 är konferensen med det nationella nätverket för samverkan om forskning, metodutveckling och utbildning om efterforskning av försvunne personer (NEFP) tillbaka. Konferensen arrangeras den 31:a mars av Södertörns Högskola och antalet platser är begränsat. För mer information kontakta [Pinar Oguz](#).

Framtiden skadeplatsdag 2022

Efter nästan två års uppehåll är nu Framtidens skadeplatsdag tillbaka!

Konferensen arrangeras av [CARER](#) vid Linköpings universitet och kommer som tidigare år att anordnas på [Katastrofmedicinskt centrum](#). Mer information kommer framöver men boka in den **27:e april 2022** redan nu!

Vill du veta mer om tidigare konferenser och innehåll? Besök gärna [vår hemsida](#) för att titta på år 2019 års konferens.

CBRNE-dagarna 2021 - Från covid-19 till nästa nykomling

Den 9-10 november anordnades MSB:s CBRNE-dagar i Linköping. Under temat explosioner presenterade Carl-Oscar Jonson arbetet med att stärka allmänhetens roll som de allra första responsaktörerna genom Stoppa blödningen-initiativet.

Läs mer om Stoppa blödningen-forskningen på [Katastrofmedicinskt centrum's forskningshemsida](#).

EENA-konferensen 2021

Tobias Andersson Granberg och Viktor Sköld Gustafsson träffade representanter från bland andra SOS Alarm, Heartrunner, CSAM (fd Carmenta), Saab, RCR och ISCRAM på EENA 2021-konferensen i Riga i oktober. Tobias fick också möjligheten att presentera lite om CARERs arbete med frivilliga inom respons och räddning.

Godkänd licentiatframläggning

Måndagen den 4:e oktober försvarade Maria Murphy sin licentiatavhandling [*Digital Transformation for Crisis Volunteerism: A Study in the Aftermath of the Swedish Forest Fires Crisis in 2018.*](#)

Avhandlingen, som bygger på datainsamling från frivilliga försvarsorganisationer och andra aktörer inom räddnings och responsystemet, beskriver frivillighet vid kriser utifrån skogsbränderna 2018 och vad som krävs för att det ska kunna transformeras digitalt.

Maria blev godkänd på framläggningen, grattis Maria!

Morgondagens Räddningstjänst

Den 11/11 genomfördes en workshop om morgondagens räddningstjänst. Workshopen arrangerades av WinGuard på uppdrag av MSB, och CARER var representerat av Erik Prytz. Under workshopen spändes bågen högt och möjliga framtida utmaningar och möjligheter på 25 och 50 års sikt diskuterades i blandade grupper. Ämnet är alltid relevant, och många av de spaningar som gjordes relaterade bland annat till plötsliga tekniksprång, samhällsliga förändringar, samt det föränderliga klimatet. En tydlig parallell kan dras till rapporten "Tillbaka till Framtiden Skadeplats", som det står mer om senare i nyhetsbrevet.

Halvtidsseminarium

Jenny Pettersson har genomfört halvtidskontroll för doktorandstudier. Hon doktorerar inom området "Resilience in medical command and control" vid Linköpings universitet parallellt med sitt arbete vid Katastrofmedicinskt centrum. Sakkunniga var Henrik Tehler, professor vid Lunds universitet (extern) och Per Loftås, Medicine doktor och Beredskapsöverläkare Region Östergötland (intern). Läs mer om pågående forskning om beredskap och ledning [här](#).

Möte med CARER expertråd

Årets expertråd hölls i september med bra inspel runt framtida kunskapsutveckling avseende alltifrån frivillighet och semi-professionella till AI och tester av den senaste tekniken med slutanvändare. Vi kan konstatera att vi ligger "rätt" och i framkant, inte minst runt frivillighet där vi för närvarande genomför studier runt existerande organisatoriska och IT-mässiga hinder och hur vi ska adressera dem. En juridisk studie runt arbetsmiljöfrågan är planerad till våren 2022.

Vad ser lekmän på skadeplatsen och vad kommer de visa en larmoperatör?

Erik Prytz och Carl-Oscar Jonsons forskning om lekmän och professionellas observation av skadeplats lyftes i NKT-Traumes (Norges nationella traumakompetenscenter) [nyhetsbrev](#). Vad lekmän tittar på när de är på en skadeplats kan styra vad de förmedlar till larmoperatör. Det kan också komma att påverka vad lekmän visar upp vid tillämpning av videoströmning från skadeplats, en teknikutveckling som utvärderas i en dansk studie från Köpenhamn.

Stillbild från försök med eyetracking-utrustning där olika färgade spår visar hur bilden observerats: orange spår visar noviser, röd räddningstjänst och blå står för ambulanspersonal. Ju större cirkel, desto längre har området i bilden observerats.

Tillbaka till framtidens skadeplats

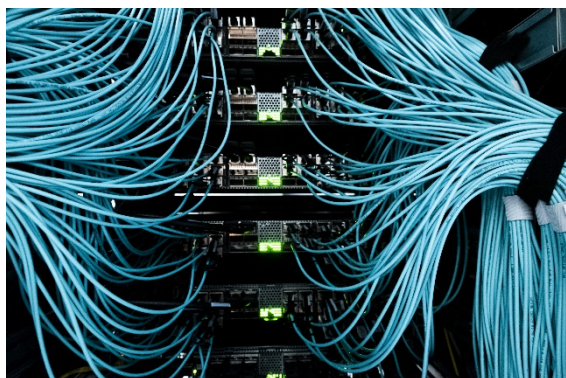
Allt fler allvarliga olyckor och högre krav på effektiva räddningsinsatser. Samtidigt en profession i förvandling och stora tekniska utmaningar. När forskningsprogrammet Framtidens skadeplats ska summeras är utvecklingen de senaste fem åren på flera sätt dramatisk.

Forskningsprogrammet Framtidens skadeplats inleddes med rapporten [Att hantera framtidens skadeplatser: scenarier och utgångspunkter \(2016\)](#) som lade grunden för arbetet de följande fem åren. I rapporten tecknade forskarna en bild av åtta olika scenarier för skadeplatser i framtiden, till exempel översvämningar, bränder i utanförskapsområden och attacker mot utsatta grupper i samhället.

I slutrapporten [Tillbaka till Framtidens Skadeplats: Scenarier och resultat \(2021\)](#) summerar forskarna fem års forskning och knyter an till beskrivningarna för fem år sedan. Vad har egentligen hänt? Mycket blev som man trodde då, men långt ifrån allt. Artikeln, som är skriven av Mikael Sönne, finner du som helhet [här](#).

Nya anställningar

I januari anställs Wael Alkusaibati som doktorand i Infrainformatik med fokus på räddningssystem. Wael kommer att forska runt frivillighet och civila insatspersoner med avseende på utvärdering och effekter.

Ahmad Jafarian är ny doktorand inom CARER, i ett samarbetsprojekt med Rennes School of Business. Han kommer att arbeta med artificiell intelligens inom krishantering och har påbörjat en litteraturstudie inom området.

Nya publikationer

Nedan följer exempel på vetenskapliga publikationer under perioden juli till december 2021. Ytterligare publikationer samt våra rapporter kan du läsa om på [hemsidan](#).

- Iversen, K., Jonsson, C-O. & Prytz, E. (2021) [Uppföljning av Stop the Bleed-utbildning för räddningstjänsten](#). CARER Rapport 2021:37, Linköping University Press, Sweden
- Prytz, E., Jonson C-O., Pilemalm, S. & Stenberg, R. (2021) [Tillbaka till Framtidens Skadeplats: Scenarier och resultat](#). CARER Rapport 2021:34, Linköping University Press, Sweden
- Prytz, E., Phillips, R., Lönnqvist, S., Friberg M. & Jonson, C-O. [Laypeople perception and interpretation of simulated life-threatening bleeding: a controlled experimental study](#). *BMC Emerg Med* 21, 100 (2021).
- Pettersson, J., Jonson, C-O., Berggren, P., Hermelin, J., Trnka, J., Woltjer, R. Prytz, E. [Connecting resilience concepts to operational behaviour: A disaster exercise case study](#). *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 2021.
- Matinrad, N., Granberg, T. A., & Angelakis, V. 2021. 'Modeling uncertain task compliance in dispatch of volunteers to out-of-hospital cardiac arrest patients', *Computers & Industrial Engineering*, 159, p. 107515. <https://doi.org/10.1016/j.cie.2021.107515>
- Matinrad, N. & Reuter-Oppermann, M. 2021. 'A review on initiatives for the management of daily medical emergencies prior to the arrival of emergency medical

services', In *Central European Journal of Operations Research*, In-Press. <https://doi.org/10.1007/s10100-021-00769-y>

- Pilemalm, S. (2021) [Digitalized Co-production: Using Volunteers as First Responders](#), konferensbidrag, 2021 Eighth International Conference on eDemocracy & eGovernment (ICEDEG), 2021, s. 25-32
 - Murphy, M. (2021) [Digital Transformation for Crisis Volunteerism: A study in the aftermath of the Swedish Forest Fires Crisis in 2018](#). Licentiatavhandling
-